FYLKESMANNEN I TROMS
Miljøvernavdelingen

		Vår dato	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)	
		16.08.01	2001/04081-	**Ark:** 433.52
Saksbehandler	**Telefon**	**Deres dato**	**Deres ref.**	
Bjørn Morten Baardvik	77 64 22 08			

Andersdal/Ramfjord landbrukslag
v/Karl Gustav Johansen
Andersdal
9027 RAMFJORDBOTN

FELLINGSTILLATELSE FOR BJØRN PÅ STUORANJARGA

Vi viser til søknad av 10.08.01 om fellingstillatelse for en bjørn i området Stuoranjarga nord for Laksvatn. Områdets grense mot sør følger fylkesvei 293 mellom Balsfjorden og Sørfjorden. Søknaden er begrunnet med at det er dokumentert skade på sau i området. Det vises også til telefonsamtaler, og møte mellom representanter fra landbruksnæringen og fylkesmannen.

Vedtak
*Fylkesmannen i Troms gir med dette fellingstillatelse på en (-**1**-) bjørn i deler av Tromsø og Balsfjord kommuner nærmere angitt i vilkår knyttet til fellingstillatelsen. Fellingstillatelsen gjelder i tidsrommet 16.08.01 til og med 22.08.01.*

Grunnlaget for avgjørelsen
Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 12 i Lov om viltet (Viltloven) av 29. mai 1981 nr. 38, med senere endringer, og § 3 i "Forskrift om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe" av 30.06.00, jf Direktoratet for naturforvaltnings (DN) brev av 30.05.01 der fylkesmennene i aktuelle fylker er gitt myndighet til å forvalte betinget fellingstillatelse på 2 bjørn i Nord-Norge og Nord-Trøndelag, innen gitt tidsramme og under gitte villkår.

Fellingstillatelse kan gis for å forhindre at bjørn gjør skade på av bufe eller tamrein. Avgjørelsen skal bygge på en helhetsvurdering av skadenes betydning i forhold til behovet for vern av rovviltet, sett i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning. Ved avgjørelsen skal det særlig tas hensyn til:

- Størrelse og sammensetning av vedkommende rovviltbestand
- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensiale for framtidige skader

Begrunnelse
Fellingstillatelsen gis på bakgrunn av dokumenterte tap av sau forårsaket av bjørn, potensiale for ytterligere skade og områdets betydning som beitemark, og sterke indikasjoner på at skadevolder er en ung hannbjørn. I tillegg vektlegges det at forvaltningen ikke har noen indikasjoner på at bjørnen er på vandring i retning av kjerneområdet for bjørn i Troms. Fellingstillatelsen skal være rettet mot skadevoldende individ. Følgende forhold er vektlagt:

- **Skadeomfang, skadeutvikling og områdets betydning som beitemark**

Søndag 05.08.01 ble det funnet kadaver av tre voksne sauer i et begrenset område i Andersdalen. Etter undersøkelse utført av fylkesmannens rovviltkontakt ble alle tre dokumentert å være drept av bjørn. Det ble påvist byttedyrhåndtering som er typisk for bjørn. Ingen av kadavrene ble anslått å

være mer enn 30 timer gamle. Tidligere er det også funnet ett kadaver i området. Dette er ikke undersøkt av rovviltpersonell. Mandag 06.08.01 ble det også meldt inn funn av kadaver i Bjørnskarddalen på Breivikeidet. To kadaver er undersøkt her. Begge disse er eldre enn kadavrene som ble funnet i Andersdalen. Ut fra sportegn på stedet er det vurdert som sannsynlig at bjørn har vært skadevolder i ett av tilfellene. I det andre tilfellet var det ikke mulig å si noe om dødsårsaken. Onsdag 16.08. ble det funnet et nytt kadaver ved Fagernes i Ramfjorden, kadavret er undersøkt av rovviltpersonell som har dokumentert at sauen er tatt av bjørn i løpet av de siste 2 døgn.

Det beiter ca 5000 sau på på Stuoranjarga og et mindre antall storfe. Området er også sommerbeite for Mauken-Tromsdalen reinbetedistrikt.

- **Bjørnebestanden**

Bjørneobservasjoner i Troms har i 1980- og 1990 årene i hovedsak vært gjort innenfor kjerne-området for bjørn, med størst aktivitet i Dividalen og Kirkesdalen samt i deler av de grensenære områdene i Bardu og Målselv. Det har også vært registrert aktivitet av bjørn i kommunene Kvænangen og Nordreisa. I årene 1993 til og med 1998 har antall bjørner det har vært registrert kontakt med i Troms ligget mellom 6 og 17 individer årlig. Aktiviteten de senere år har ligget på samme nivå. Med bakgrunn i det totale antall bjørner på Nordkalotten holder 1-2 % av bestanden seg i Troms til enhver tid. Man kan derfor ikke snakke om en egen bestand av bjørn i Troms, men om en forekomst av en felles bestand på Nordkalotten.

Fylkesmannen vurderer det som meget sannsynlig at det er samme bjørn som drepte sau i Andersdalen de første dagene av august som det individet som har drept sau ved Fagernes nå. Sportegn fra forrige jakt tyder på at skadevolder er en ung hannbjørn.

- **Forebyggende tiltak**

Nedsanking vil trolig være det mest effektive tiltaket for å forebygge tap. Det er imidlertid for tidlig i beitesesongen til at dette vurderes som et aktuelt tiltak. Et annet alternativ kunne være å forsøke å drive bjørnen ut av området. Ved et slikt forsøk i dette området er imidlertid faren stor for at man kun forflytter problemet, siden det også i tilgrensende områder beiter mye sau.

Ut fra bestandssituasjonen for bjørn i Troms, tapsomfang og utvikling, sett i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning, mener Fylkesmannen at det er riktig å gi en fellingstillatelse på bjørn i området for å forhindre at det oppstår nye skader. Prinsippet om differensiert forvaltning tilsier at terskelen for å gi fellingstillatelse for bjørn skal ligge lavere utenfor kjerneområdet enn innenfor dette.

Klageadgang

Fylkesmannens vedtak kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning innen tre uker etter mottakelse av dette brev. Eventuell klage begrunnes og sendes gjennom Fylkesmannen i Troms.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1) Fellingstillatelsen gjelder i et område Stouranjarga i Tromsø og Balsfjord kommuner som avgrenses i sør av fylkesvei 293 fra Laksvatn i Balsfjord til Sørfjorden innerst i Ullsfjorden.

2) Andersdal/Ramfjord landbrukslag har fått i oppdrag å oppnevne et jaktlag som skal stå for fellingen. Dersom Statens naturoppsyn tar del i jakten vil de ta over ledelsen av jakta når de tiltrer. Navnene på resten av jaktlaget skal meddeles lensmannen og fylkesmannen. Jaktlagets størrelse må være slik at det sikres kommunikasjon mellom jegerne. Dette for å unngå at det felles flere dyr enn det fellingstillatelsen gjelder.

   Jaktleder er ansvarlig for å gjøre dette brevet kjent for jaktlaget, samt å kontrollere at jegerne har oppfylt kravene om avlagt storviltprøve i 2001, og innbetalt jegeravgift for inneværende jaktår.

Kun personer som er innmeldt og registrert hos fylkesmannen kan delta på denne fellingstillatelsen.

3) Fellingstillatelsen skal rettes mot det individ som gjør skade, jakta bør konsentreres i de områder der det er funnet kadaver.

4) Når felling av bjørn har skjedd, skal dette omgående meldes til fylkesmannen på ett av følgende telefonnummer: 77 64 22 08 - 77 64 22 01 – 77 64 22 05 - 77 64 22 00 – 952 10 535, kommunen og lensmann. Tid og sted for fellingen skal oppgis.

5) Ved felling skal det brukes våpen og ammunisjon som er godkjent for felling av elg, hjort og villrein. Anslagsenergi for ammunisjon med kulevekt mellom 9 og 10 gram skal være minst 2700 joule (275 kgm) på 100 meters avstand. For ammunisjon med kulevekt på 10 gram eller mer skal anslagsenergien være minst 2200 joule (225 kgm) målt på 100 meters avstand. Det skal benyttes ekspanderende prosjektil. Det stilles også krav om at oppnevnt jeger har avlagt skyteprøve for storviltjakt i 2001 med det våpen som skal benyttes.

6) Etter viltlovens § 52, siste ledd, gir DN dispensasjon slik at løs hund kan brukes under forsøk på felling dersom dette anses som aktuelt. Nødvendige tillatelser i henhold til bufelov og reindriftslov må innhentes av jaktlaget hos lensmannen.

7) Oppnevnte jeger forplikter seg til å utøve jakta på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jfr viltlovens § 19. Den/de som måtte såre bjørn under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, *plikter* å gjøre det de kan for å få avlivet bjørnen. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet. Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal fylkesmannen og politimyndighet umiddelbart underrettes. Fylkesmannen avgjør hvordan videre ettersøk skal ledes. Medlemmene i jaktlaget skal, hvis annet ikke er avtalt, uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk, jfr. § 7 i Forskrift om forvaltning av jerv, bjørn, ulv og gaupe.

8) All jakt stanses ved fellingstillatelsens utløp, eller hvis fylkesmannen av andre årsaker finner å måtte stoppe jakta.

9) Bjørn som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt bjørn uten nærmere samtykke fra forvaltningsmyndighet. Felt bjørn skal behandles på en slik måte at byttets verdi ikke forringes unødig.

10) Felt dyr skal så raskt som mulig og i nedfrosset tilstand, sendes til Norsk Institutt for Naturforskning (NINA), Tungasletta 2, 7485 Trondheim. Nedfrosset vare bør imidlertid ikke sendes rett før en helg, da dette kan medføre at dyret kan tine før denne blir avhentet.

Hvis nye skader blir registrert i området eller det skjer andre endringer i skadebildet, skal fylkesmannen umiddelbart kontaktes for eventuell ny vurdering av fellingstillatelse og fellingsområde.

Med hilsen

Knut M. Nergård ef
Fylkesmiljøvernsjef

Bjørn Morten Baardvik
seksjonsleder naturforvaltning

Kopi *Direktoratet for naturforvaltning*
Statens naturoppsyn
Norsk Institutt for naturforskning NINA-NIKU
Fylkesmannen i Finnmark
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Tromsø kommune
Balsfjord kommune
Reindriftsforvaltningen i Troms, 9220 Moen
Troms sau- og geitalslag, postboks 71, 9100 Kvaløysletta
Troms Reindriftssamers fylkeslag, Kristine Eira, 9465 Tennevoll
Rådgivende rovviltutvalg i Troms v/Ole K Andreassen
Landbruksavdelingen, Her
Fylkesveterinæren for Troms og Finnmark, 9480 Harstad.
Lensmannen i Tromsø
Lensmannen i Balsjord